

Kitesurfen geeft ongelukken, maar lessen zijn niet verplicht

Intermezzo

ZATERDAG 21 AUGUSTUS 2010

Kitesurfen is vooral riskant voor leken die geen les nemen pagina 7

Kitesurfer in actie op het IJsselmeer bij 't Mirnse Klif, Friesland. Onder: kitesurfster pompt haar zeil op voordat ze het water op gaat. Foto's Raymond Rutting / de Volkskrant

Vliegen als een poppetje

Kitesurven wint aan populariteit, maar is niet ongevaarlijk. Deze week kwam er nog een jonge surfer bij om het leven. Toch willen de kitesurfers geen regels om de sport aan banden te leggen.
Door Anna van den Breemer

De zwerm bontgekleurde kites boven het water kondigt kitesurfspot 't Mirnse Klif aan het IJsselmeer al van verre aan. De oostenwind maakt dit vandaag tot de beste plek in Friesland. Op een zomerse dag 'varen' hier gerust driehonderd kites. Met de scherpe lijnen die rakelings langs elkaar scheren, luistert het dan nauw.

Kitesurfer Klaas Einte Adema (27), voormalig Nederlands kampioen, laat een scheur in zijn wetsuit zien, met daaronder een grote snee in zijn been. Gisteren opgelopen toen iemand door het water liep zonder zijn lijnen opgerold te hebben. 'Het zijn de leken die geen les nemen die het verpesten.' Kites van het eerste uur zien het met lede ogen aan.

Met 15 duizend kitesurfers is kitesurfen nog steeds de snelst groeiende watersport in Nederland. Denderen over het water en vrij vliegen in de lucht: op velen oefent het een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit. Maar de extreme sport leidt ook tot ongelukken. Woensdag kwam er nog een 26-jarige kitesurfer op het IJsselmeer om het leven. 'Ongelukken gebeuren bijna altijd in de zomermaanden, wanneer recreanten zonder ervaring het water op gaan', zegt Tom Rotmans van de Nederlandse Kitesurfvereniging (NKV).

Een probleem is dat de sport voor iedereen toegankelijk is. Op Marktplaats tik je in een mum van tijd een tweedehands kite op de kop. 'Vaak zijn het 35-plussers die denken: ik heb snowboard-ervaring, dit doe ik wel even.' Zonder enige vorm van scholing gaan ze het dan zelf uitproberen.

Maar het blijft een extreme sport. 'Je mag ook overal duiken, maar niemand haalt het in zijn hoofd om met onbekend materiaal zomaar de zee in te duiken', zegt Rotmans. Bovendien heb je wind en water nou eenmaal niet in de hand. Rotmans vergelijkt het met motorrijden. 'Als je wilt motorrijden, kun je kiezen voor een lekker rustig ritje of het TT-circuit in Assen. Bij kiten heb je

'Ongelukken gebeuren altijd in de zomer als lui zonder ervaring het water op gaan'

die keuze niet, die wordt voor jou gemaakt. Ook al weeg je 130 kilo, als de kite gaat, ga jij er achteraan. Als een poppetje.'

Naar aanleiding van drie ernstige ongelukken in juli voor de Vlaamse kust wordt het kitesurfen in België aan strengere regels onderworpen. Zo mag er niet meer worden gekite bij windkracht 7 of meer. Ook komt er een verplichte opleiding. 'Een heksenjacht', is de reactie op kitesurffora.

In Nederland is het nog niet zo ver. Reddingsbrigade Nederland heeft laten weten niets voor een verbod bij zware wind te voelen, omdat het schijnveiligheid creëert. Soms kan het bij windkracht 5 uit een bepaalde hoek veel gevaarlijker zijn.

Volgens de reddingsbrigade komen er wel steeds meer kitesurfers in de problemen. De brigade moest deze zomer vaak in actie komen voor kitesurfers die, verstrikt in hun lijnen, niet meer op eigen kracht naar de kant konden komen. Ongevoelendheid is de belangrijkste oorzaak.

Koen van Bolhuis (28), die nu ruim zeven jaar fanatiek kitesurfer is, heeft zelf wel eens meegemaakt dat hij door de

sterke stroming bij Scheveningen moeilijk aan land kon komen. Alles zat in de knoop. 'Dan is het wel even paniek. Het is essentieel dat je *self-rescue* leert toepassen. Je moet je lijnen kunnen oprollen als je in het water ligt. Ook moet je altijd een mesje bij de hand hebben om, wanneer nodig, alles door te snijden.'

Samen met Klaas Einte Adema heeft hij sinds 2008 een succesvolle kitesurfschool. Met twee bussen, waarin de vochtige wetsuits op een rij hangen, verkassen ze iedere dag op basis van Teletekst 707 naar de plek in Friesland met de beste wind.

De kitesurfscholen schieten als paddestoelen uit de grond. Niet overal is de kwaliteit even hoog. 'Zonder helm, geen crashvest en gaten in de wetsuits', somt Klaas op wat hij soms om zich heen ziet. Daar betalen cursisten dan wel 200 euro voor. De NKV gaat binnenkort scholen bezoeken om meer zicht te krijgen op wat goed gaat en wat niet.

Voor de kiter is het steeds vaker vechten om een plekje op het water. De concurrentie van badgasten, andere watersporters en vooral de natuur is groot. 'In het IJsselmeer mogen we nog niet eens op 1 procent van de beschikbare locaties kiten', zegt Rotmans. Met de komst van Natura 2000 zijn veel plekken verboden terrein geworden. De stukken die overblijven, zijn dan ook razenddruk.

Koen van Bolhuis denkt met helmwee terug aan het plaatsje Buren op Ameland, waar hij met hoogwater drie uur voor en na kon vliegen. 'Daar mag het niet meer, vanwege de vogels. Af en toe denk ik weleens: waarom moeten ze nou net daar gaan broeden?'

Bij 't Mirnse Klif geeft een gele boei aan waar het natuurgebied begint. Koen en Klaas spreken kitesurfers die zich toch in het gebied begeven, er soms op aan. 'Flikker op', is dan vaak het antwoord. 'Het water is ook van mij.'

De wind is intussen aangewakkerd tot tussen de 15 en 20 knopen. Tom Rotmans wiebelt al enige tijd onrustig op zijn stoel. Genoeg gepraat. Het is tijd om het water op te gaan.